

[Burgdorf.]

Det er sikkert udmærket at få også disse ting undersøgt og kulegravet, som det hedder, og det er da også meget muligt, at et udvalg som det foreslåede kan nå resultater hen ad vejen.

Derimod stiller jeg mig mere skeptisk over for det andet forslag, forslaget om det såkaldte lokaliseringsråd — mon ikke det er et nyt begreb i dansk sprogbrug — altså et overordnet organ med rådgivende og bestemmende myndighed. Dette lokaliseringsråd, foreslås det, skal overtage de funktioner, som egnsudviklingsrådet og landsplanudvalget nu varetager, ligesom direktoratet for egnsudviklingen bør indgå i den administration, der knyttes til lokaliseringsrådet. Jeg er bange for, at et sådant råd bliver en ny administration, ved siden af og oven på alle de andre, en ny kinesisk æske. Jeg tror ikke, det er så meget nye råd og udvalg, der er brug for; derimod er der i høj grad brug for, at de, vi har, virkelig gør noget ved tingene. Her drejer det sig ikke mindst om de beslutninger, som vi tager i folketinget, og om den administration, som regeringen har herredømmet over.

Jeg vil specielt henvise til den stadige ajourføring af egnsudviklingen, som finder sted, og som vi netop i dag har drøftet, og jeg vil minde om det forslag til folketingsbeslutning om udflytning af statsinstitutioner, hvor hr. H. C. Toft var ordfører for forslagsstillerne. Endelig kommer trafiklovgivningen også stærkt ind i billedet, og jeg skal nævne Store-Bæltsbroen, som vil komme til at knytte landsdelene sammen, mens vi nu er skilt ad i en skillelinje ned gennem Danmark; det kan ikke fortsat være rigtigt.

Der mangler noget i, at egnsudviklingsområderne er udviklet til bæredygtige områder. Det drejer sig om udflytning, egnsudvikling, trafik og skattemæssig byrdefordeling. Det må erkendes, at problemerne hører sammen, og det er muligt, at et specielt udvalg kunne pege på en sammenhæng, som vi i dag ikke ved tilstrækkeligt om. Men jeg beder om, at man passer på administrationen i dette udvalg; man lægger det forhåbentlig meget langt fra København.

Jeg har sympati for det forslag, boligministeren er kommet med her i dag, at et udvalg i folketinget ser på tingene, efterhånden som de bliver lagt på bordet.

Svend Haugaard: Der er i det radikale venstre afgjort tilslutning til at støtte en mere afbalanceret lokalisering mellem de forskellige landsdele. København har igennem årene trukket som en magnet, og vi har lidt sent opdaget, hvilken samfundsskade der kunne være derved, og hvilke store problemer det skabte for hovedstadsområdet.

Det er ændret noget ved egnsudviklingslove, og det er ændret noget ved, at det var lettere at få arbejdskraft i andre dele af landet på et tidspunkt, hvor der var for stærk efterspørgsel i København; det har medvirket til en noget bedre fordeling, men endnu langt fra tilstrækkeligt. Der er brug for meget mere styring; de prognosetal, vi hører om, er forholdsvis uhyggelige, selv om eksperterne ikke er enige om, hvor store tallene skal være. Det giver en lang række problemer: trafikmæssigt, som det er nævnt, er det meget dyrt at klare det voksende storbyfund; det giver tidsspilde ved rejser frem og tilbage, forureningsproblemer, vandforsyningsproblemer, bolig- og slumproblemer, narkotikaproblemer, som i reglen er de største i storbyen, betydelig større forbrydelsesmuligheder, fordi City i storbyen affolkes, ikke er beboet om natten.

Der til kommer, at provinsbyen har en række fordele; den har langt større muligheder for at få grønt område ind til centrum, er en mere børnevenlig by, en mere kulturelt aktiv by, hvor store dele af befolkningen er direkte aktiviseret, et mere kommunalitet-ved-samfund, alt sammen noget, som jeg mener i høj grad taler for, at man prøver på at gennemføre en styring, sådan at provinsen i højere grad får del i lokaliseringen.

Jeg mener, det er en overtro, at det er nødvendigt for rationel industriudvikling, at der skal være tale om kraftcentre — hverken kraftcentre som i Ruhr, Milano eller Midtengland, som især miljømæssigt er temmelig uhyggelige — men jeg mener heller ikke, at en centrering omkring København set fra et rationelt industrielt synspunkt er nødvendig.

Energien kan langt bedre fordeles ud over landet i dag end før, vi har fået databehandling, telekommunikation osv., som gør det mindre nødvendigt, at der er koncentration. Vi har meget billigere grunde i provinsen, og mange andre ting kan spille ind,